

Pogovori.

Gosp. *A. M. v L.* Vi ste tudi jeden izmed tistih naročnikov, ki želite odgovora v „zasebnem pismu“. Mislimo, da ne bomo kršili prijateljstva, ako Vam na kratko tu odgovarjamo. Poslali ste nam pet nežnih in ljubkih pesmic, ki ste jih nazvali „Božičnice“. O božiču nam je nedostajalo prostora, da bi jih bili natisnili v list. In nič ne rečemo: prav lahko bi se bile tiskale, ker so dovolj dobre in se berejo jako gladko. Obliko imate lepo. Spotikali pa smo se nad tistim „Tin-tinkom“, ki ga rabite menda samo zato, da ga vežete z „rajskim Sinkom“. Čista rima res, a kar tako se ne smejo kovati novi glasovi. Kaj pa misli? Izražene Vaše misli so res pesniške in kažejo, da Vam je srce čuteče, da se znate uglobiti v čustva drugih ljudij. Tako mora res čutiti pesnik: nositi „pekel al' nebo“ in to izražati z besedo. Najbolj sta nam ugajali druga: „Trpin“ in četrta: „Dvoje svetih večerov“. Vendar treba opomniti, da ste zadnjo vrstico prve pesmi končali katalaktično, nepopolno. Za uho to ni prijetno, le berite glasno sami! — Veselilo nas bo, ako bomo mogli porabiti kako mično pesmico iz Vašega spretnega peresa. Poslanih pa, kakor smo povedali, za sedaj ne mislimo natisniti. Pozdrav!

Gosp. *Ž. V. v N.* Ljubi gospod Jože T.! Vsak človek, kaj ne, ni za vse. Jeden zna to, česar drugi niti ne razume. Pa zato ni prvi nič več vreden kakor drugi, če le-ta tudi kaj zna in dobro opravlja svoje delo. Saj ni da bi moral vsakdo biti ali čevljarški mojster, ali profesor, ali pesnik. „Ko vsaka ni žival lisica“, tako tudi ni pesnik vsakdo, ki kaj napiše. In Vi ste nam poslali pesem: „Denar v Velikej jami“ in sicer svojega eposa prvi spev, ter na koncu zapisali: „Dalje še devet spevov.“ Še devet spevov! Koliko časa ste delali ta spev in koliko ste se trudili ob tej fantaziji, nam seveda ni mogoče določiti. Tudi ne vemo, ali nam bodete za našo izjavo hvaležni, ali ne; vendar mora na dan — prav prijateljsko in odkritosrčno sicer —: Pustite ta „Denar v Velikej jami“, naj ga koplje in izkoplje kdo drugi, če hoče! Res domišljijo imate jako močno. Vi ste videli, da je jokala večernica, in slišali, ko je govorila besede milodoneče, kot bi igral kdo na glasovir. Skačete tudi z domišljijo huje in nagleje kakor Vaš vrag, ki je „postave bil tak' groznó, da človek bi od straha omedlel“, ki pa vendar „šanta skozi vasico Log“, a po vsem tem šantanju „krila sed-

merna odpre ter dvigne visoko se v zrak“. Gotovo bi bilo predolgo, če bi Vam hoteli dokazati, da je vse skupaj, kakor Nемеc pravi, „ein blühender Unsinn“. Omenimo pa, da je nasprotno verskemu nauku, če trdite, da je Bog hudiča „nazaj vzel v nebo, ker zdihaval je in tarnal dan na dan“. — Zakaj ne pišete, če že morate pisati, v nevezani besedi? Par šaljivih bi prav lahko povedali, in bi imelo vsaj nekaj — zmisla. O vragu, katerega je „Mihel ranil na glavščice“ — bi lahko napisali celó dobro povest; za „spev“ — he! to ni, pa ni. Da bodo naši braveci tudi sami sodili o naši ostrosti, dali smo natisniti pesem, ki je zložena na čast vodici „Pišenci“. Glasi se:

Deroča Pišenca, tvoji valovi
šumljajo meni zadnjikrat,
ker napočili žalostni so dnovi,
ko moram v tujino se podat'.

Oj rad ob tvojem bregovju
sem deček brezskrben igral,
ter na tvojem prodovju
od kamena do kamena skakljaj!

Od kamena na kamen sem skakljaj
ter delal hiše iz blata,
kakor vedel sem in znal,
oh mladost prezlata!

Tako dela mladina, da, kakor opisujete: a poezija ne sme tako delati, kakor Vi pojete.

Gosp. *Fr. —k—*. Žal, da so te pesmice nekoliko zastarele pri nas. Zato smo mislili malone opustiti oceno. A ker so nam že prišle v roko, bodi! Morda ima naš pesnik sedaj o teh štirih drobnih pesmicah že drugačne misli, kakor jih je imel nekdanj. Prva je: „Na moj grob“. „Na moj grob mi zasadite Križ častit — oj križ lesen“ — tako se začinja pesem. In da ima rimo *kriš lesen*, pravi pesnik: „Bode mi v tolažbo sladko, Ko me kril bo grob leden“. Križ zasadi ti na grob leden — to je res izvirna misel, katere pač ni prepisal. Samo vprašamo: Ali bodo mogle „nežne rožice precvitati“ na ledenem grobu, „kjer bom v miru pokopan“? — V pesmici: „Se kedaj?“ je pa vse tako zalo, da je veselje. „Za cesto bil je vrtec mal, Oj vrtec majhen — tako zal“! in na tem majhnem vrtecu, „mimo katerega je prispel“ (!), je plelo „dekle zalo“ in pelo „In dalo mi je šopek mal, Oj šopek pisan — tako zal“. In tako mislimo, da je bil tudi naš pesnik po tem šopku „tako zal“, ko si ga je „na prsi pripel“, pa „po česti beli (zakaj ne: zali?) dalje šel“. — Tudi „Ob potoku“ ima pesnik polno cvetk in

vidi se, da res ljubi cvetlice, zato hoče, da se mu i na grob „vsejejo“. — „Svojemu ptičku“ daje prav ganljive opomine, da naj nikar ne toguje in žaluje, ker je v kletki, in ga prosi trikrat v trikitični „pesmici“: „le pesmi nežne pevaj In dušo mi ogrevaj!“ — Kdo ve, ali mu je res ogrel dušo ta „zvesti tovariš, ki ga spremlja naj skoz bridke dni“ . . . Privoščili bi mu; pa tudi, da bi obudil res pesniške misli — vznesene bolj in tehtne, — pa bo morda še dober pesnik, česar sedaj še trditi ravno ne moremo.

Gosp. A. S. „Kje slovenska zemlja je, Mili moj slovenski kraj?“ Pisava tega Vašega „izliva“ je še dovolj čedna, a pesem to nikakor ni. Tudi nismo našli prav nobene izvirne misli. Malo po tej, malo po oni pesmi ste jo zasukali, pa je pesem! In o tej hočete slišati našo sodbo? Ako bi Vam rekli, da je bilo škoda Vašega truda, da ste to sploh spisali, in pa groša, da ste nam je doposlali, tedaj bi se Vam — skoro smo prepričani — jako zamerili. A — zamera gori, zamera doli: nam je le za resnico. In ta je, da bo prav za Vas in za nas, če ostanete pri svojem opraviilu, kar ste že: pesnikovanje pa pustite v miru! Upamo pa trdno, da nam bodete kdaj še hvaležni za naš svet. Sicer pa zdravi! Bodimo prijatelji, četudi brez pesmij!

Gosp. *Janku* v *B*. To pa to! Tako-le se vsaj bere lahko in ima zdravo misel in lepo besedo. Svetujemo Vam, da se pridno vadite: berite dobre pesnike, da se Vam razširi obzorje in si nabere besedij zaklad. Jezik Vam teče spretno in je pesniško lep. Vaše „Hrepenenje“ je lepo izraženo. A, ker želite „stroge sodbe“, moramo reči, da ste s koncem pokončali pri čitatelju dobri utisek. Poprej ste lepo opisali čustva, ki Vas vlečejo k domu, a potem vprašate tako prozaično, Vam-li bo kdaj mogoče živeti mirno doma, „ker (no! pričakoval bi človek, zakaj neki?) ker sem po svetu šel“. Jako navaden konec! Pač pa smemo deti semkaj Vašo „Pesen“. Zdi se nam dokaj dobra in naj tudi častiti bravci vidijo, da nismo izrekli te misli brez vzroka.

Ko gaj šumi nad mojo glavo,
ko čarno šepeta vejevje,
in trepeti kot v strahu drevje,
ko rosa pala je na travo,
in cvetke izpuhté vonjavo,
in se oglašil ptičji spev je:
navdušenja srcé kipí mi,
spev mil se v prsih prebudi mi,
iz čustev pesen porodi se,
spev moj po lesu oglaší se.

Dobro je tako! Samo sikanja je v zadnjih dveh vrsticah preveč in zato moti blago-

glasje. Izkušajte, da se izpopolnite s trajno vajo, z marljivim učenjem! Bog dal Vam uspeha!

Gosp. *S. O*. Vaše „Sanje“ so res prave poetiške sanje. Prav malo ste pazili na besedni naglas; samo da teče, pa je! Tudi apostrofov kar mrgoli v pesmi, in to nam je tako zoprno, ker je nepotrebno. Posebno poetiško pa tudi ne znate povedati teh svojih sanj. Že kar prva kitica — — vzemimo jo za primer! „K počitku se vlegel Sem jaz brez moči, In kmalu mi spanec zatisne oči.“ Brez moči ležete spat, siromak, in potem Vam še te sanje čudne „podobe kažejo“, v katerih razlaganju se kažete pravega egiptovskega Jožefa. Kratko: Vaši želji „jo kar v prihodnji številki natisniti“ ne moremo ugoditi, tudi če bi jo (kakor prosite) „pred natisom blagovolili najpotrebneje popraviti“, ker bi bilo preveč treba, in pesem bi ne bila več — Vaša.

Gosp. *V. S. v M*. „Podpisanec vljudno prosi, ako bi našle te vrstice mal prostor v temu (!) listu. Ako se mi želja izpolne (!) pisal bodem še več.“ Tako Vaše pismo in želja. Želji ne moremo ustreči: ko bi ustregli in bi podpisali Vaše ime, vedel bi vsak, da ste — literaren tat. Nas pa bi imeli za bedake in nevedneže, da niti ne poznamo krasne pesmi S. Gregorčiča „Čas: Kraljestvo je moje prostrano“ itd. Ko bi že prepisali prav! Pa niti tega ne znate. Zato se prav lepo zahvaljujemo za Vašo vljudnost, da ste obljubili: „pisal bodem še več“. Naši učenci nam že tako in še boljše lahko postrežejo, kadar bi bilo treba prepisati kaj.

Gosp. *L. L. v L*. Zdi se nam, da ste se jedenkrat že oglasili pri nas. Sedaj-le se ne moremo živo domisliti. Pa bodi že kakorkoli: Tukaj imamo malo „balado“, o kateri hočete, da izpregovorimo kritiko. Krivico bi Vam delali, ko bi rekli, da je slaba. Preveč bi pa tudi bilo rečeno, ko bi trdili, da je kaj posebnega. Že misel ni nič nenavadnega. Kdo še ni zapel o vojaku, ki gre v boj in jemlje slovo, potem pa ne pride domov, ker pade v boju, zakaj: „smrt ga je blede ljubila, Za veke se ž njim poročila“. Nič posebnega — tako se nam zdi, kakor da smo že ravno to in tako brali vsaj desetkrat in še jedenkrat. Beseda Vam je pač gladka, tudi rima ni graje vredna; vse torej kaže, da Vam bolj manjka pesniškega obzorja in življenja, kakor darú. Morda se kdaj z marljivostjo popnete do dobrih pesniških proizvodov.